

BIDDER en SCHMIDT uit analogie met hetgeen door hen bij dieren werd waargenomen meenden te mogen afleiden, dat in de mondholte bij jonggeboren kinderen geen speeksel wordt afgescheiden en zetmeel onveranderd blijft, kwam RITTER VON RITTERSHAIN door directe proefneming tot de overtuiging, dat althans in de eerste 6 weken het speeksel van zuigelingen niet in staat is zetmeel in suiker om te zetten, terwijl SCHIFF en COUTARET meenen, dat het speeksel tot het doorbreken der tanden genoemde eigenschap mist. Dit verschil van meening was de aanleiding, dat JOK. KOROWIN eene reeks proeven met het speeksel van zuigelingen nam, die in het Mei-nummer van het *Jahrb. der Kinderheilkunde*, 1875, worden bekend gemaakt en wier resultaten wij hier in het kort willen mededeelen.

KOROWIN bragt kleine, chemisch zuivere sponsjes in den mond van zuigelingen en verzamelde het speeksel door deze sponsjes uit te knijpen. Het versch opgevangen speeksel en eene zekere hoeveelheid van eene 4 pCt. oplossing van gekookt rijstezetmeel werden, na ieder afzonderlijk verwarmd te zijn tot ongeveer 37° C., in een buisje gebragt en gedurende 2 uren in een toestel aan een gelijkmatige temperatuur tusschen 37° en 40° blootgesteld. Het Fehlingsche vocht diende om de aanwezigheid van suiker aan te toonen; waar de quantitative bepaling noodzakelijk was, werd de inhoud van het buisje in een schaalje gestort, met warmen alcohol van 95° uitgetrokken, gefiltreerd, het filtraat uitgedampt en het overschietende in gedestilleerd water opgelost, en verder met het Fehlingsche vocht getitreerd.

Reeds van den eersten dag der geboorte af kon de afscheiding der mondholte van het kind worden opgevangen. Gedurende de eerste weken tot 1½ maand gaat dit met veel moeite gepaard. Na het einde van de tweede maand neemt de hoeveelheid speeksel zeer aanmerkelijk toe en klimt met iedere volgende maand. De reactie der mondholte, als zij niet met veel zorg met water wordt uitgespoeld, is bij zuigelingen bijna altijd zuur. Heeft dit plaats gehad dan is de reactie zwak zuur, neutraal, zelden alkalisch. Onmiddellijk na de geboorte bezit de afscheiding der mondholte eene fermentatieve werking op zetmeel. Naarmate het kind ouder wordt, neemt onder den invloed van het speeksel de omzetting van zetmeel in suiker toe.

Verder onderzocht KOROWIN de werking van een waterig aftreksel der glandula parotis van zuigelingen, dat hij verkreeg door de klier, in stukjes gesneden, met zand tot eene brij te wrijven en met de 10-voudige hoeveelheid water bij 15—17° gedurende ½ uur te digereren. Dit vocht reageerde zwak alkalisch of neutraal. De resultaten dezer proeven waren, dat het waterige aftreksel der glandula parotis van een zuigeling, op verschillende tijden na den dood onderzocht, steeds in staat is zetmeel te veranderen. KOROWIN meent met grond te kunnen aannemen, dat dit geen postmortaal effect der speekseldklier is.

Daar het pankreasvocht niet bij het leven kan worden opgevangen, moest hij er zich mede vergenoegen, de werking van een waterig aftreksel der pankreasklier, op dezelfde wijze als dat der parotis verkregen, ten opzichte van zijne werking op zetmeel te onderzoeken. Hij vond, dat het aftreksel der pankreasklier gedurende de 3 eerste weken van het leven geheel de eigenschap mist om zetmeel in suiker om te zetten. Met het einde der 4de week begint het langzamerhand eene diastatische werking te vertoonen, maar deze blijft zeer zwak tot het einde van het eerste jaar. P.

ALKAPTONUBIE. — In de urine van een phthisicus vond FÜHRINGER, *Berliner Klinische Wochenschrift*, 23 en 24, bij toeval het reeds door BOEDEKER bekend gemaakte alkaptone terug, eene stof omtrent wier voorkomen en oorsprong nog zoo goed als niets bekend is, wier aanwezigheid in de urine echter bij een oppervlakkig

onderzoek glycosurie kan simuleren. Daarom acht ik het niet overbodig hier kortelijk de door FÜHRINGER medegedeelde reacties te reproducieren.

De urine met kali geschud kleurde zich steeds intensief bruin en absorbeerde hierbij eene groote hoeveelheid ($\frac{4}{5}$ van zijn volumen) zuurstof. Bij de TROMMER'sche suikerproef had de urine na toevoeging van eenige druppels verdunde koperoplossing niet de gewone blaauwe, maar eene vuilbruine kleur; terwijl bij verhitting of ook na 10 uren staan eene groote hoeveelheid koperoxydul en hydraat neerviel. Ook bij FEHLING's vloeistof had reductie plaats.

Bij de MULDER'sche proef met indigokarmijn ontstond spoedig, in de koude na 1 uur, eene roodbruine (Malagawijn) kleur, die echter noch door langdurig koken, noch door schudden, zoo als bij suikeroplossing het geval is, weder in blaauw overging.

Bij toevoeging van ammoniak en salpeterzuur, zilver of kwikzilver volgde na verkleuring reductie van metaal en wel reeds zonder verhitting.

BOTTGER's proef met salpeterzuur bismuth. en de gistingsproef gaven steeds een negatief resultaat. Dit was ook het geval bij de suikerproef met loodsuiker; bij deze laatste proef zelfs dan nog wanneer eene oplossing van druivensuiker bij de alkaptonhoudende pis werd gevoegd.

FÜHRINGER verwerpt nu de meest gebruikelijke suikerproeven, tenzij de pis vooraf door loodazijn is behandeld, waardoor mogelijk aanwezig alkapton wordt verwijderd. Wordt dit niet gedaan, dan mag men zich slechts op de gisting en de suikerproef met bismuth verlaten, terwijl de reductie van indigokarmijn slechts dan voor de aanwezigheid van suiker pleit, wanneer het gevormde indigowit zich door schudden weder tot indigoblaauw oxydeert.

A. P. F.

B E R I C H T E N.

BUITENLAND.

LONDEN. — Onder den titel van *British Medical Defence Association* heeft zich alhier eene Vereeniging ter verdediging der regten van den wettig gevormden practicus en ter wering van de onbevoegde uitoefening der geneeskundige praktijk gevormd.

— Sinds eenigen tijd worden alhier door den Surgeon-Major DE CHAUMONT openbare lessen over de hygiëne in haren geheelen omvang in de zaal der Society of Apothecaries gegeven, welke door een talrijk publiek bijgewoond worden. In eene der jongste voorlezingen over lucht en luchtversching werd de groote sterfte door ziekten der ademhalingswerktuigen in het algemeen aan gebrekkige luchtversching en overbevolking der woningen toegeschreven en Dr. FARR's tafel over de frequentie der verschillende oorzaken van den dood besproken. Volgens diens opgaven in het 35ste rapport van den Registrar-General worden er gemiddeld op 1000 sterfgevallen 108 door phthisis, 87 door bronchitis en 41 door pneumonia, of te zamen 236, dat is bijna $\frac{1}{4}$ der totale sterfte door ziekten der organa respiratoria veroorzaakt.

— In de zitting van het Hoogerhuis van 10 Julij l.l. deelde de Regering in antwoord op een vraag van Lord SHAFESBURY mede, dat het grootste deel der bevolking van de Fidji-eilanden aan de mazelen gestorven was.

PABIJS. — In gevolge de nieuwe Wet op de vrijheid van het Hooger onderwijs kan door particuliere personen, departementen, gemeenten, diverse Protestantsche en Israëlitische Consistoriën een cursus in de vakken van het Hooger onderwijs geopend worden.